

Decyzja Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 26 stycznia 2005 r. nakazująca operatorowi (telewizji kablowej) usunięcie danych osobowych Skarżącego ze zbiorów prowadzonych przez operatora.

Warszawa, dnia 26 stycznia 2005 r.

GI-DEC-DS- 14/05

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2 oraz art. 18 ust. 1 pkt 6 w zw. z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana X, dotyczącej przetwarzania jego danych osobowych przez Telewizję Kablową Y

nakazuję

Telewizji Kablowej Y, przywrócenie stanu zgodnego z prawem, poprzez usunięcie danych osobowych Pana X, ze zbioru danych osobowych, którego administratorem jest Telewizja Kablowa Y

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana X, zwanego dalej także Skarżącym, dotycząca niezgodnego z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej także ustawą, przetwarzania jego danych osobowych przez Telewizję Kablową Y zwaną dalej także Spółką. W treści powyższej skargi Pan X podniósł w szczególności: „(...) Pod koniec lutego br. {2004 r.} otrzymałem od TK Y fakturę (...) nigdy nie byłem stroną umowy z TK Y Nie tylko nie łączył mnie stosunek obligacyjny z TK Y ale też nigdy nie udostępniałem danych wspomnianej firmie (...)”. Jak wynikało z dokumentów dołączonych przez Pana X do jego skargi, w dniu 1 lutego 2003 r. Skarżący zawarł z Panem Z – przedsiębiorcą działającym pod firmą „Zakład Usług Elektronicznych A, zwanym dalej ZUE, umowę w przedmiocie „dostarczania przez ZUE sygnału z programami telewizyjnymi i radiowymi w sieci kablowej ZUE”. Pismem z dnia 26 stycznia 2004 r. ZUE poinformował Skarżącego, iż : „(...) Telewizja Kablowa ZUE postanowiła dołączyć do Grupy

Y. W związku z powyższym, zachodzi konieczność przepisania umów abonenckich na nowego operatora tj. Telewizję Kablową Y (...). Skarżący takiej umowy z Telewizją Kablową Y jednak nie podpisał.

Na podstawie pisemnych wyjaśnień złożonych w niniejszej sprawie zarówno przez ZUE jak i Spółkę ustalono, co następuje:

1. ZUE pozyskał dane osobowe Pana X od niego samego, w związku z zawarciem ze Skarżącym w dniu 1 lutego 2003 r. umowy w przedmiocie „dostarczania przez ZUE sygnału z programami telewizyjnymi i radiowymi w sieci kablowej ZUE”.
2. ZUE zawarł następnie umowy z wchodzącymi w skład Grupy Y - firmą oraz Telewizją Kablową Y:
 - Na podstawie umowy z dnia 20 stycznia 2004 r. ZUE wydzierżawił na rzecz firmy B sieć telewizji kablowej. ZUE zaprzestał zarazem prowadzenia działalności telekomunikacyjnej.
 - W dniu 26 stycznia 2004 r. ZUE zawarł z Telewizją Kablową Y „Porozumienie”, stanowiące w szczególności, iż: „(...) ZUE zawarł z B umowę dzierżawy sieci zlokalizowanej w C (...) w oparciu o wewnętrzne uregulowania podmiotów Grupy Y działalność operatora telekomunikacyjnego podejmie na tej sieci Telewizja Kablowa Y (...). W związku z powyższym zaistniała konieczność udostępnienia Operatorowi {Telewizji Kablowej Y.} przez ZUE danych osobowych abonentów którym świadczone są (i będą) usługi telekomunikacyjne w sieci zlokalizowanej w C na podstawie umów zawartych z ZUE (...). Przedmiotem niniejszego Porozumienia jest określenie warunków i zasad, na jakich ZUE udostępni Operatorowi dane osobowe, aby umożliwić Operatorowi wykonywanie umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych do czasu zawarcia przez Operatora umów o świadczenie usług (...)”.
3. Z wyjaśnień ZUE wynika, iż: „(...) udostępnienie danych osobowych Pana X operatorowi telekomunikacyjnemu Telewizji Kablowej Y nastąpiło w oparciu o podane wyżej {opisane w pkt 3} porozumienie. Przekazanie danych osobowych obejmowało: imię, nazwisko i adres abonenta a przekazanie danych osobowych miało na celu umożliwienie wykonywania świadczenia usług telekomunikacyjnych przez ten podmiot {Spółkę} od dnia przejęcia sieci do dnia zawarcia z tym podmiotem umowy na świadczenie usług telewizji kablowej.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Stosownie do zawartej w art. 7 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych definicji pojęcia przetwarzanie danych osobowych, należy pod nim rozumieć jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych. W kontekście powyższego przepisu nie może zatem budzić wątpliwości, że zarówno pozyskanie przez Spółkę danych osobowych Skarżącego, jak i późniejsze ich wykorzystywanie związane ze świadczeniem przez nią usług telekomunikacyjnych stanowiło przetwarzanie przedmiotowych danych. Natomiast wobec okoliczności, iż Telewizja Kablowa Y.

od momentu pozyskania danych osobowych Pana X decydowała o celach i środkach ich przetwarzania, należy przypisać jej status ich administratora. W myśl bowiem art. 7 pkt 4 ustawy, administratorem danych jest organ, jednostka organizacyjna, podmiot lub osoba, o których mowa w art. 3 ustawy, decydujące o celach i środkach przetwarzania danych osobowych.

Ustawa o ochronie danych osobowych nałożyła na administratorów danych szereg obowiązków, a ich przestrzeganie zagwarantowała przepisami karnymi, zamieszczonymi w rozdziale 8. Zgodnie z przyjętymi w ustawie zasadami, każda forma przetwarzania danych osobowych powinna znaleźć swoje oparcie w jednej z przesłanek wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy. Stosownie do dyspozycji powołanego przepisu, przetwarzanie danych osobowych jest natomiast dopuszczalne tylko wtedy, gdy: osoba, której dane dotyczą wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne do zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3), jest to niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełniania prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5). Jednocześnie, w myśl art. 23 ust. 4 ustawy, za prawnie usprawiedliwiony cel, o którym mowa w ust.1 pkt 5, uważa się w szczególności marketing bezpośredni własnych produktów lub usług administratora danych (pkt 1) oraz dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej (pkt 2).

W świetle powołanych powyżej przepisów, działaniom Telewizji Kablowej Y w zakresie przetwarzania danych osobowych Pana X nie można przypisać waloru legalności. Proces przetwarzania przez Spółkę przedmiotowych danych nie znajdował bowiem oparcia w żadnej z enumeratywnie wymienionych w art. 23 ust 1 ustawy przesłanek legalizujących przetwarzanie danych osobowych. W szczególności, na co jednoznacznie wskazał w treści swej skargi Pan X, on sam nie wyraził zgody na przetwarzanie jego danych osobowych przez skarżony podmiot. Natomiast udzielając wyjaśnień w przedmiocie prawnej podstawy przetwarzania danych osobowych Skarżącego, Spółka poinformowała: „(...) przetwarzanie to odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawartej z Panem Z prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Usług Elektronicznych A (...)”. Mając jednak na uwadze, iż stronami powołanej umowy byli wyłącznie Skarżący i ZUE, a treść wskazanego porozumienia nie obejmuje zgody abonenta na udostępnienie jego danych osobowych innym podmiotom, prawo przetwarzania danych osobowych Pana X w związku z realizacją postanowień powyższej umowy służyło wyłącznie ZUE (art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy). Na marginesie nadmienić należy również, iż argument, jakoby Telewizja Kablowa Y przetwarzała dane osobowe Pana X w oparciu o zawartą pomiędzy nim a ZUE umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych wydaje się być nie tylko chybiony z prawnego punktu widzenia, ale również oczywiście nielogiczny, w świetle dalszych wyjaśnień Spółki, zgodnie z którymi: „(...) nie dysponujemy {nie dysponuje ona} tą umową (...)”.

W konsekwencji, również umowy szczegółowo opisane w pierwszej części uzasadnienia niniejszej decyzji – tj. łącząca ZUE z firmą B umowa dzierżawy (w zakresie dotyczącym udostępnienia danych osobowych abonentów ZUE na rzecz B.) oraz zawarte pomiędzy ZUE a Telewizją Kablową Y. porozumienie dotyczące udostępnienia przez ZUE na rzecz Spółki danych osobowych abonentów (w tym także Skarżącego) nie wypełniają żadnej z przesłanek wymienionych w art. 23 ust 1 ustawy o ochronie danych osobowych.

Wobec braku którejkolwiek z wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy przesłanek legalizujących udostępnienie przez dotychczasowego administratora (ZUE) na rzecz Telewizji Kablowej Y danych osobowych Pana X oraz dalszego przetwarzania tych danych przez tą ostatnią, jakiegokolwiek porozumienia w tym przedmiocie pomiędzy ZUE i Telewizją Kablową Y. pozostają w sprzeczności z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych. W konsekwencji uznać należy – i jest to również wniosek płynący z wyjaśnień Telewizji Kablowej Y. – że podmiot ten pozyskał dane osobowe Pana X bez jego wiedzy i zgody. Opisane praktyki Spółki były wprawdzie ukierunkowane na zapewnienie dotychczasowym abonentom (w tym Skarżącemu) ciągłości usług telekomunikacyjnych - do czasu podpisania przez nich umów o świadczenie tych usług przez Telewizję Kablową Y, jako nowego operatora - jednakże podkreślenia wymaga, że powyższa motywacja pozostaje bez wpływu na ocenę kwestionowanych działań, jako nieuprawnionych w świetle przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

Mając na uwadze regulacje ustawy o ochronie danych osobowych oraz cel, któremu miały służyć kwestionowane praktyki ZUE i Telewizji Kablowej Y. – tj. zapewnienie dotychczasowym abonentom ZUE (wobec zaprzestania przez ten podmiot działalności telekomunikacyjnej) ciągłości usług telekomunikacyjnych, możliwe było osiągnięcie zamierzonego celu przy jednoczesnym poszanowaniu wyznaczonych przepisami ustawy zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych. W szczególności ZUE winien poinformować swoich abonentów o zamiarze zaprzestania działalności telekomunikacyjnej oraz zwrócić się do nich o ewentualne wyrażenie zgody na udostępnienie ich danych osobowych na rzecz nowego operatora telekomunikacyjnego. Przekazanie Spółce przez ZUE danych osobowych abonentów, którzy wyraziliby taką zgodę, znajdowałyby swoje prawne uzasadnienie w art. 23 ust.1 pkt 1 ustawy. Tym samym również pozyskanie przez Spółkę tych danych należałoby uznać za legalne.

Na marginesie niniejszych rozważań wskazać należy, iż wobec nie znajdującego oparcia w przepisach obowiązującego prawa udostępnienia danych osobowych swoich abonentów przez ZUE na rzecz Telewizji Kablowej Y, a następnie nielegalnego przetwarzania przedmiotowych danych osobowych przez Spółkę, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, w ramach swych ustawowych kompetencji, zawiadomił właściwe organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przez Pana Z – przedsiębiorcę działającego pod firmą „Zakład Usług Elektronicznych A”, przestępstwa, o którym mowa w art. 51 ustawy, polegającego na udostępnieniu przedmiotowych danych na rzecz osób nieupoważnionych do ich pozyskania, jak również, o podejrzeniu popełnienia, przez osoby odpowiedzialne za przetwarzanie w zbiorach danych Telewizji Kablowej Y. danych osobowych Pana X, przestępstwa o którym mowa w art. 49 ust. 1 ustawy, polegającego na przetwarzaniu przedmiotowych danych bez podstawy prawnej.

Mając na uwadze powyższe, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak we wstępie.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych i art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).